תוכן העניינים

(המורחב)

הקדמה ..... לג

חלק א | נושאי תחביר 1

סקירה, הגדרות וסימונים 3

פרק א | סקירה היסטורית 5

1. רשימת כתבי המקרא ומחבריהם 5

2. סוגיית הנחלת הכתבים 6

א. משה ובית דינו 6

ב. רבי יהודה הנשיא 6

ג. הרמב"ם 7

ד. השוואת דברי ר' יהודה הנשיא לדברי הרמב"ם 8

ה. התורות בחמישה חומשי תורה 8

ו. ממשה עד אנשי כנסת הגדולה 9

3. מַסוֹרֶה 11

א. מי הם בעלי המסורה? 11

ב. מהי מסורה? 12

ג. מתי היה זמנם של בעלי המסורה? 12

4. היבטים בהנחלת הכתבים 14

א. דרכי הכתיבה והשכפול של הכתבים 14

ב. דרכי קריאת הפסוקים 15

ג. החלוקה הפנימית של הפסוקים והבנתם 15

פרק ב | נעימות הקריאה בכתבי המקרא 17

5. הנעימות ותפקידיהן 17

א. סימון הברת הטעם במילה 17

ב. תפקיד מוסיקלי 17

ג. תפקיד הנגנתי 18

Book.indb ט 29/12/2015 13:02:08

ד. תפקיד תחבירי פיסוקי 23
ה. תפקיד פרשני 25
ו. פרוזודיה 25
6. הנעימות לכ"א ספרים וסימניהן 28
7. הנעימות לספרים איוב, משלי ותהילים (אמ"ת) וסימניהן 29
8. סימני הנעימות ושמותיהם בכ"א ספרים 30
9. סימני הנעימות ושמותיהם בספרי אמ"ת 36

פרק ג | הגדרות וסימונים 45
10. הכינוי למפסיק 45
11. תיבה 45
12. תחומו של מפסיק 45
13. התחום הנותר מחצייה במפסיק 50
14. תמורה 50
15. תרומת המפסיקים התוחמים 50
16. תיבה ארוכה 51
17. הערות למונחים 'דרגה' ו-'תחום' של מפסיק 53

פרקי תחביר 55

פרק ד | סקירה 57
18. מבוא 57
19. על מעמדה של המילה בתוך מבע 58

פרק ה | תורת הניתוח לרכיבים מידיים 61
20. הצגת הסוגיה 61
א. תיאור הסוגיה 61
ב. דוגמות נוספות לדו-משמעות 62
ג. דוגמות מהמקרא 62
ד. המשך סקירה 64
ה. הדוגמה של בלומפילד 66

Book.indb 29/12/2015 13:02:08

21. יחידה, רכיב ורכיב מידי: הגדרות 66

22. ייצוג צירוף מילים על ידי דיאגרמה 67

23. Right-Branching ו-Left-Branching 69

24. הבוחנים לקביעה איזה צירוף הוא רכיב תחבירי 72

א. החלפה על ידי כינוי גוף: (Pro-form Substitution (replacement)) 72

ב. הזזה: (Clefting) 72

ג. רכיב חסר: (Answer ellipsis (question test)) 72

ד. איחוי: (Coordination) 73

25. שיטות אוטומטיות לניתוח לרכיבים מידיים 73

26. שיטת הניתוח של Wells: מהמבע השלם למורפימות 75

27. שיטת הצירוף של Gleason: מהמורפימות למבע השלם 77

28. כללי פרסיבל לחלוקה לרכיבים מידיים 79

29. עבודת אבינון 80

30. דוגמה מהמקרא לחלוקה לרכיבים מידיים 80

א. החלוקה לר"מ בלי להתחשב בסדר הרכיבים הנתון בפסוק 81

ב. החלוקה לר"מ בהתחשב בסדר המילים הנתון בפסוק 81

ג. השוואה בין החלוקה מסעיף ב' לחלוקת הטעמים 82

31. סיכום ומסקנות בעבודת אבינון 82

פרק ו | ניתוח הפסוק לפי בלשני המקרא 83

32. מהמילים לפסוק השלם 83

33. צירופי התיבות השכיחים ביותר במלאכת ההטעמה 84

א. תיבות מוקפות 84

ב. יחידה המצרפת שם ולוואי 85

ג. יחידה המצרפת נסמך וסומך 86

ד. יחידה המצרפת נושא ונשוא 88

ה. יחידה המצרפת נשוא ונושא 88

ו. יחידה המצרפת נשוא ומשלים 89

ז. יחידה המצרפת משלים ונשוא 89

ח. יחידה המצרפת חלקים כוללים 89

Book.indb אי 29/12/2015 13:02:08

ט. יחידה המצרפת איברים בדרך איחוי 90
י. יחידה המצרפת את השם ותמורתו 91
יא. יחידה המצרפת שם וכינוי רומז או כינוי רומז ושם 92
יב. יחידה המצרפת את הפועל ואת שם הפועל (המקור המוחלט) 92
יג. יחידה המצרפת מילת יחס או מילת קישור אל השם או אל הפועל 93
1. מילות קישור 93
2. מילות יחס 94

34. צירופי תיבות (המשך) 95
א. היחידה המצרפת ‹שם ולוואי› משמשת כנושא 95
ב. היחידה המצרפת ‹שם ולוואי› משמשת כמשלים 95
ג. יחידת שם המוגדרת על ידי לוואי 96
ד. יחידת לוואי המגדירה את השם 96
ה. יחידת נשוא מורחב 97

פרק ז | תורת הדקדוק של תלויות 99

35. Connexion 99
א. על הקשר בין שם עצם לתואר השם 100
ב. על הקשר בין נשוא לנושא ובין הנשוא למשלימיו 101
ג. Mots pleins et mots vides 103

36. Junction 104

37. Translation 105

38. התכונות ממשנת טנייר הנוגעות לשיטת החלוקה לפי טעמי המקרא 106

39. השוואת התכונות של הניתוח לרכיבים מידיים לתכונות הניתוח לפי דקדוק התלויות 106

40. הקשר בין תורת הניתוח לרכיבים מידיים לתורת דקדוק התלויות 107

פרק ח | סדר הרכיבים במשפט 109

41. הצירופים האפשריים של רכיבי המשפט 109

42. כללי החלוקה של טעמי המקרא 110

43. הקבלת שיטות התורות, רכיבים מידיים ודקדוק התלויות, לתורת החלוקה של טעמי המקרא 112

Book.indb ב' 29/12/2015 13:02:08

44. נדגים את הנאמר ב-§42 113

45. דוגמות לנשוא שמצטרף למשלים הבא לפניו 115

46. סיכום 116

פרק ט | הנשוא ומשלימיו: הנשוא בראש המשפט 119

47. בניית החלוקה במשפט שנשואו בראשו מסוג ‹נשוא-נושא-משלים› VSO ... 119

48. משפטים שנשואם בראשם ותבניתם ‹נשוא-נושא-משלים› VSO (המשך) ... 122

49. בניית החלוקה במשפט שנשואו בראשו מסוג ‹נשוא-משלים-נושא› VOS ... 124

50. משפטים שנשואם בראשם ותבניתם ‹נשוא-משלים- נושא› VOS (המשך) .. 126

51. בניית החלוקה במשפט שנשואו בראשו מסוג ‹נשוא-משלים-משלים› VOO .. 127

52. משפטים שנשואם בראשם ותבניתם ‹נשוא-משלים-משלים› VOO (המשך) .. 128

53. משפטים עם נשוא ומשלים אחד (VO או VS): (נשוא-יחידה) 130

54. משפטים שנשואם בראשם ותבניתם
‹נשוא-משלים-משלים› VOO (המשך) 131

55. משפטים שנשואם בראשם ותבניתם
‹נשוא-משלים-משלים› VOO (המשך) 133

56. משפטים שנשואם בראשם ותבניתם
‹נשוא-משלים-משלים› VOO (המשך) 135

57. משפטים שנשואם בראשם ותבניתם
‹נשוא-משלים-משלים› VOO (המשך) 136

58. משפטים שנשואם בראשם עם שלושה משלימים 136

59. שני מפסיקים עוקבים בעלי אותה דרגת חצייה באותו תחום 138

60. מפסיקים עוקבים בעלי אותה דרגת חצייה (המשך) 155

61. מפסיקים עוקבים בעלי אותה דרגת חצייה (המשך) 156

62. נוסיף ונסביר את משמעות החצייה ותוצאותיה 158

63. מפסיקים עוקבים בעלי אותה דרגת חצייה (המשך) 159

63.1. המשך סעיף 59 161

Book.indb ג 29/12/2015 13:02:08

64. סיכום 162

פרק י | הנשוא ומשלימיו: הנשוא בסוף המשפט 163

65. בְּנִיית החלוקה במשפט שנשואו בסופו מסוג ‹נושא-משלים-נשוא› SOV..... 163
66. משפטים שנשואם בסופם ותבניתם ‹נושא-משלים-נשוא› SOV (המשך)..... 165
67. בְּנִיית החלוקה במשפט שנשואו בסופו מסוג ‹משלים-נושא-נשוא› OSV..... 167
68. משפטים שנשואם בסופם ותבניתם ‹משלים-נושא-נשוא› OSV (המשך)..... 169
69. בְּנִיית החלוקה במשפט שנשואו בסופו מסוג ‹משלים-משלים-נשוא› OOV... 169
70. משפטים שנשואם בסופם ותבניתם ‹משלים-משלים-נשוא› OOV (המשך)... 170
71. נשוא שיש לפניו משלים שהוא יחידה 171
72. משפטים שנשואם בסופם ותבניתם ‹יחידה-יחידה-נשוא› OOV (המשך)..... 172
73. שני מפסיקים עוקבים בעלי אותה דרגת חצייה באותו תחום 175
74. נשוא שיש לפניו משלימים שהם תיבות או יחידות מסוג SOV..... 176
75. נשוא שיש לפניו משלימים שהם תיבות או יחידות מסוג OSV..... 177
76. נשוא שיש לפניו משלימים שהם תיבות או יחידות מסוג OOSV..... 178
77. הטעמה מדורגת לפני הנשוא 178
78. סיכום 179

פרק יא | הנשוא ומשלימיו: הנשוא בתוך המשפט 181

79. הקדמה..... 181
80. בְּנִיית החלוקה במשפט שנשואו בתוכו מסוג ‹נושא-נשוא-משלים› SVO..... 182
81. משפטים שנשואם בתוכם מסוג ‹נושא-נשוא-משלים› SVO 184
82. סטייה מהנטייה הכללית בחלוקת הטעמים במשפטים שתבניתם ‹נושא-נשוא-משלים› SVO 186
83. בְּנִיית החלוקה במשפט שנשואו בתוכו מסוג ‹משלים-נשוא-נושא› OVS 189
84. בְּנִיית החלוקה במשפט שנשואו בתוכו מסוג ‹משלים-נשוא-משלים› OVO 191

Book.indb ד' 29/12/2015 13:02:08

85. סטייה מהנטייה הכללית בחלוקת הטעמים במשפטים שתבניתם ‹משלים-נשוא-משלים› OVO 193
86. שני מפסיקים עוקבים בעלי אותה דרגת חצייה באותו תחום במשפט שנשואו בתוכו 196
87. הנשוא בין משלימיו: משפטים עם שני משלימים אחרי הנשוא 200
88. הנשוא בין משלימיו: משפטים עם שני משלימים אחרי הנשוא (המשך) 202
89. הנשוא בין משלימיו: משפטים עם שני משלימים לפני הנשוא 204
90. הנשוא בין משלימיו: משפטים עם משלימים שהם יחידות או תיבות 205
91. הנשוא בין משלימיו: הנשוא מצטרף אל המשלים הבא אחריו והחצייה הראשית חלה במשלים שלפני המשלים האחרון 207
92. הנשוא בין משלימיו: והוא מצטרף אל המשלים הבא אחריו והחצייה הראשית חלה במשלים שלפני המשלים האחרון (המשך) 211
93. משפטים שבהם משלים אחד לפני הנשוא ושלושה אחריו 214
94. סיכום 216

פרק יב | כללי החצייה המתמשכת (Continuous Dichotomy) 217
95. כללי החצייה 217
96. המפסיקים 'סוף-ספר' ו'סוף-פסוק' 218
97. ענפי החלוקה לתחומים השונים 221
א. עץ חלוקה לתחום סוף-ספר 223
ב. ענף החלוקה לתחום סוף-פסוק 224
ג. ענף החלוקה לתחום קיסר 225
ד. ענף החלוקה לתחום מלך 226
ה. ענף החלוקה לתחום משנה 227

פרק יג | חלוקת הצירוף ‹פועל נטוי-שם הפועל-משלים› 229
98. הצגת הסוגיה ואופן החלוקה 229

פרק יד | חלוקה של משפט עם חלק כולל 233
99. הקדמה 233

Book.indb וט 29/12/2015 13:02:08

100. הצגת הסוגיה של חציית משפט עם חלק כולל 233
א. חלק משותף שהוא שמני 234
ב. חלק משותף שהוא פועלי 235
ג. חלק כולל המשמש כנושא המשפט 235
ד. חלק כולל המשמש כנשוא המשפט 235
ה. חלק כולל המשמש כמשלים לפועל 236
ו. חלק כולל המשמש כלוואי לשם 237
ז. החלק הכולל עשוי להיות פסוקיות מקבילות 237
101. חלוקת הצירוף ‹‹חלק משותף› ‹חלק כולל›› על ידי הטעמים 238
א. החלק המשותף נמצא בתחילת הצירוף, והחצייה עוברת בתוך הכולל .. 238
ב. הנטייה הכללית בחלוקת הטעמים של ‹‹חלק משותף› ‹חלק כולל›› ... 242
ג. החלק המשותף נמצא בתחילת הצירוף,
והכולל מופרד בשלמותו מהחלק המשותף 243
ד. החלק המשותף נמצא בסוף הצירוף,
והחלק הכולל מופרד בשלמותו מהחלק המשותף 245

פרק טו | חלוקה של משפט עם פסוקית מאוחה או מורכבת 249
102. הצגת הסוגיה 249
103. הפסוקית מורכבת 253
104. פסוקית מאוחה 256
105. ביטוי שמני במקום פועל דיבור 257
106. חלוקה מדורגת בתוך משפט עם פסוקית מורכבת או מאוחה 258
107. חלוקה אופיינית של משפטים עם פסוקית פשוטה 260

פרק טז | חלוקה של משפט שרכיביו הם: נשוא + גרעין שמני
עם חלק לוואי 263
108. הצגת המשפטים האפשריים 263
א. לוואי הגרעין הוא פשוט 263
ב. לוואי הגרעין הוא תמורה 264
ג. לוואי הגרעין הוא פסוקית משועבדת (לרוב פסוקית זיקה) 265

Book.indb 10 29/12/2015 13:02:09

109. חלוקת הטעמים בצירופי נשוא+גרעין שמניעם חלק לוואי 267
א. הלוואי הוא פשוט 267
ב. הלוואי הוא תמורה 268
ג. הלוואי הוא פסוקית 269
110. חלוקה מדורגת 271

פרק יז | חלוקה של משפט מחובר 273

פרק יח | החצייה הראשית של פסוק 281
111. הקדמה 281
112. מעמדו של אתנח 282
113. ההתייחסות של ויקס לחלוקה בתוך פסוק 287
114. החצייה בפסוקים ללא אתנח 290
א. פסוקים עם התבניות השקולות VOO, VOS, VSO 290
ב. פסוקים עם התבניות השקולות OOV, OSV, SOV 292
ג. פסוקים עם התבניות OVO, OVS, SVO 292
ד. פסוקים עם חלקים כוללים 293
ה. פסוקים עם משפטים מאוחים 294
ו. פסוקים עם נשוא + גרעין שמני עם חלק לוואי 295
ז. פסוקים עם הפרדה משם הפועל על ידי החצייה הראשית 295

חלק ב | פריסת הטעמים 297

פריסת הטעמים בכ"א ספרי המקרא 298

פרק יט | קיסרים 299
115. אתנח אֶ וסילוק אִ 299
116. המחברים לקיסרים אתנח אֶ וסילוק אִ 299
א. המחבר למפסיק אתנח אֶ 299
ב. המחבר למפסיק סילוק אִ 300

פרק כ | מלכים 301
117. חלוקת תחום קיסר על ידי מלכים, הקדמה 301

Book.indb זי 29/12/2015 13:02:09

118. המחברים למלכים: סגול אֹ, זקף אֹ וטפחא אֶ 301
א. המחברים למפסיק סגול אֹ 301
1. צירופים עם מונח אחד 302
2. צירופים עם שני מונחים 302
ב. המחברים למפסיק זקף אֹ 303
1. צירופים עם מונח אחד 303
2. צירופים עם שני מונחים 303
ג. המחבר למפסיק טפחא אֶ 303

119. חלוקת תחום סילוק 304
א. תחום סילוק מכיל תיבה אחת 304
ב. תחום סילוק מכיל שתי תיבות 305
ג. תחום סילוק מכיל שלוש תיבות 315
ד. תחום סילוק מכיל ארבע תיבות או יותר 316
1. מלך אחד בתחום סילוק 316
2. שני מלכים בתחום סילוק 318

120. חלוקת תחום אתנח 320
א. תחום אתנח מכיל תיבה אחת 320
ב. תחום אתנח מכיל שתי תיבות 321
ג. תחום אתנח מכיל שלוש תיבות 321
ד. תחום אתנח מכיל ארבע תיבות 322
1. מלך אחד בתחום אתנח 322
2. שני מלכים בתחום אתנח 324
3. שלושה מלכים בתחום אתנח 324
4. ארבעה מלכים בתחום אתנח 325
5. חמישה מלכים בתחום אתנח 325

121. חלוקת תחום סילוק (תחום סוף-פסוק הנותר מחצייה באתנח) 326

122. סיכום תפקידי המלכים 328
א. סגול אֹ (ותמורתו שלשלת אֹ|) 328
ב. זקף אֹ (ותמורתו זקף גדול אֹ) 328
ג. טפחא אֶ 328

פרק כא | משנים 329

123. חלוקת תחום מלכים על ידי משנים: הקדמה 329

Book.indb ח' 29/12/2015 13:02:09

124. המחברים למשנים זרקא אֶ, פשטא אֹ ותביר אֶ 330
א. המחבר למשנה זרקא אֶ 330
ב. המחברים למשנה פשטא אֹ 330
1. הצירוף: מרכא-פשטא 330
2. הצירוף: מהפך-פשטא 330
ג. המחברים למשנה תביר אֶ 331
1. הצירוף: מרכא-תביר 331
2. הצירוף: דרגא-תביר 331
ד. שני מחברים למשנים זרקא, פשטא ותביר 332
1. הצירוף: מונח-מונח-זרקא 332
2. הצירוף: מונח-מרכא-פשטא 332
3. הצירוף: מונח-מהפך-פשטא 332
4. הצירוף: מונח-מרכא-תביר 333
5. הצירוף: מונח-דרגא-תביר 333
6. הצירוף: קדמא-מונח-זרקא 334
7. הצירוף: קדמא-מרכא-זרקא 334
8. הצירוף: קדמא-מרכא-פשטא 335
9. הצירוף: קדמא-מהפך-פשטא 335
10. הצירוף: קדמא-מרכא-תביר 336
11. הצירוף: קדמא-דרגא-תביר 336
12. הצירוף: זרקא-1מונח-מונח-זרקא2 336
ה. המחברים למשנה רביע אֹ 337
1. הצירוף: מונח-רביע 337
2. הצירוף: דרגה-מונח-רביע 337

125. סדר המשנים בחלוקת תחום טפחא 338
א. תחום טפחא מכיל תיבה אחת 338
ב. תחום טפחא מכיל שתי תיבות 338
ג. תחום טפחא מכיל שלוש תיבות או יותר 339
1. משנה אחד בתחום טפחא 339
2. שני משנים בתחום טפחא 343
3. שלושה משנים בתחום טפחא 346
□ תבנית רביע-רביע-תביר 347
□ תבנית רביע-פשטא-תביר 349
□ תבנית רביע-תביר-תביר 350
4. ארבעה משנים בתחום טפחא 350
5. חמישה משנים בתחום טפחא 351

Book.indb טי 29/12/2015 13:02:09

126. סדר המשנים בחלוקת תחום זקף 351
א. תחום זקף מכיל תיבה אחת 351
ב. תחום זקף מכיל שתי תיבות 355
ג. תחום זקף מכיל שלוש תיבות או יותר 356
1. משנה אחד בתחום זקף 356
2. שני משנים בתחום זקף 361
3. שלושה משנים בתחום זקף 362
□ תבנית רביע-רביע-פשטא 362
□ תבנית רביע-פשטא-פשטא 363
4. ארבעה משנים בתחום זקף 364
5. חמישה משנים בתחום זקף 365

127. סדר המשנים בחלוקת תחום סגול 366
א. תחום סגול מכיל תיבה אחת 366
ב. תחום סגול מכיל שתי תיבות 366
ג. תחום סגול מכיל שלוש תיבות או יותר 367
1. משנה אחד בתחום סגול 367
2. שני משנים בתחום סגול 372
3. שלושה משנים בתחום סגול 374
□ תבנית: רביע-רביע-זרקא 374
□ תבנית: רביע-פשטא-זרקא 375
□ תבנית: רביע-זרקא-זרקא 375
4. ארבעה משנים בתחום סגול 375

128. סיכום תפקידי המשנים 376

פרק כב | שלישים 377

129. חלוקת תחום המשנים על ידי שלישים: הקדמה 377

130. ההטעמה בגרש ובגרשיים 378
א. הטעמה בגרש בתיבות עם הטעמה מלעיל 378
ב. הטעמה בגרשיים בתיבות עם הטעמה מלרע 378

131. מחברי השלישים 379
א. מחברי גרש: מונח, תלישא קטנה וקדמא 379
1. ההטעמה מונח-גרש
(תיבת השליש מוטעמת מלעיל) 379
2. ההטעמה מונח-גרשיים (תיבת השליש מוטעמת מלרע) 379

Book.indb כ 29/12/2015 13:02:09

3. צירופים עם הטעמת מלרע של תיבת השליש 380
4. צירופים עם הטעמת מלעיל של תיבת השליש 380
5. שני טעמים בתיבת השליש 381
6. המחבר תלישא קטנה אֹ 381

ב. המחברים לשלישים תלישא גדולה אֹ, פזר קטן אֶ ופזר גדול אֶֹ 381
1. מחברי תלישא גדולה אֹ 381
2. מחברי פזר אֶ 382
3. מחברי פזר גדול אֶֹ 384

ג. מחברי לגרמיה 384

132. חלוקת תחום המשנה רביע שאין בו לגרמיה 385

א. חציית תחום רביע על ידי שליש אחד (גרש) 385
ב. חציית תחום רביע על ידי שני שלישים 390
ג. חצייה על ידי שלושה שלישים בתחום רביע 391
ד. חצייה על ידי ארבעה שלישים בתחום רביע 392

133. חלוקת תחום המשנה רביע שיש בו לגרמיה 392

א. לגרמיה המחלק את תחומו השלם של רביע 392
ב. לגרמיה הסמוך לרביע הופך למחבר 395
ג. גרש הבא במקום לגרמיה או במקום המחבר תחליפו 397
1. גרש במקום לגרמיה בתיבה שאיננה סמוכה לתיבת רביע 397
2. גרש במקום מחבר (תחליפו של לגרמיה) הבא בתיבה הסמוכה לתיבת רביע 398

ד. לגרמיה (או מונח הבא במקום לגרמיה) שיש לפניו שליש אחד 398
1. תבנית: ‹גרש›‹לגרמיה›‹מונח רביע› (שליש-שליש-משנה) 398
2. תבנית: ‹גרש›‹דרגא-מונח-רביע› (שליש-מחבר-משנה) 401

ה. לגרמיה (או המחבר הבא במקום לגרמיה) שיש לפניו שני שלישים 402
1. צירופים עם פזר, גרש ולגרמיה 402
2. צירופים עם תלישא גדולה, גרש ולגרמיה 402
3. צירופים עם פזר, גרש ומחבר (הבא במקום לגרמיה) 403
4. צירופים עם תלישא גדולה, גרש ומחבר (הבא במקום לגרמיה) 403

ו. שני לגרמיה (או לגרמיה ומחבר) הבאים לפני רביע 403
1. צירופים עם גרש, לגרמיה, לגרמיה ורביע 403
2. צירופים עם גרש, לגרמיה, מחבר (הבא במקום לגרמיה השני) ורביע ... 404

Book.indb אכ 29/12/2015 13:02:09

ז. שני שלישים או יותר הבאים לפני שני לגרמיה..... 404
1. צירופים עם פזר, גרש, לגרמיה, לגרמיה ורביע..... 404
2. צירופים עם ת"ג, גרש, לגרמיה, מחבר (הבא במקום לגרמיה) ורביע... 404
ח. שלושה שלישים בתחום רביע לפני לגרמיה (סך הכל ארבעה שלישים).. 404
ט. חמישה שלישים בתחום רביע לפני לגרמיה (סך הכל שישה שלישים).... 405

134. כללי השלישים שבתחום המשנים זרקא, פשטא ותביר 405
א. שליש אחד בתחום המשנים זרקא אֶ, פשטא אֹ ותביר אֶ 405
ב. מחבר הבא במקום שליש בתחום המשנים זרקא אֶ,
פשטא אֹ ותביר אֶ 408
1. מחבר במקום שליש בתחום זרקא..... 408
2. מחבר במקום שליש בתחום זרקא עם פסק..... 408
3. מחבר במקום שליש בתחום פשטא 408
4. מחבר במקום שליש בתחום תביר 409
5. מחבר במקום שליש בתחום זרקא (המשך)..... 409
6. מחבר במקום שליש בתחום פשטא (המשך)..... 410
7. מחבר במקום שליש בתחום תביר (המשך) 412
ג. המקרים שבהם גרש בא גם בתיבה הסמוכה למשנים זרקא אֶ,
פשטא אֹ ותביר אֶ 415
ד. גרש שהופך למחבר אף על פי שאין הוא
סמוך לתיבת המשנה 416
ה. תחום פשטא, זרקא או תביר מכיל שני שלישים 421
ו. תחום פשטא, זרקא או תביר מכיל שני שלישים
שאחד מהם הפך למחבר 423
ז. תחום זרקא, פשטא או תביר ובו שלושה שלישים..... 425
ח. תחום זרקא, פשטא או תביר מכיל שלושה שלישים
שאחד מהם הפך למחבר בשל סמיכותו לתיבת המשנה..... 426
ט. תחום זרקא פשטא או תביר מכיל ארבעה שלישים 426
י. תחום זרקא, פשטא או תביר מכיל ארבעה שלישים,
שאחד מהם הפך למחבר 426
יא. תחום זרקא, פשטא או תביר מכיל שישה שלישים..... 427

135. תבנית ‹שלישים›‹גרש›‹מחבר הבא במקום שליש› 427

136. תבנית ‹פזרים-תלישא גדולה›..... 429

137. תבנית ‹גרש›-‹תלישא גדולה› 430

Book.indb כב 29/12/2015 13:02:09

138. תבנית ‹פזר-גרש› 431
139. סיכום 431

פרק כג | שלישים משניים 433

140. חציית תחום השלישים על ידי שלישים משניים. הצגת הסוגייה 433
141. חציית תחום גרש על ידי שליש משני 435
142. חצייה ראשית על ידי פזר של תחום גרש (כחוצה ראשי) ות"ק (כחוצה משני) 441
143. חצייה ראשית על ידי פזר של תחום גרש (כחוצה ראשי) וקדמא (כחוצה משני) 442
144. חצייה ראשית על ידי פזר של תחום גרש שהפך למחבר 443
145. חצייה ראשית על ידי פזר בלבד של תחום גרש (מסוג VO) 444
146. חצייה ראשית על ידי תלישא גדולה של תחום גרש 444
147. חצייה ראשית על ידי תלישא גדולה של תחום גרש שהפך למחבר 446
148. חצייה ראשית על ידי תלישא קטנה של תחום גרש 447
149. חצייה ראשית על ידי תלישא קטנה של תחום גרש שהפך למחבר 449
150. חצייה ראשית על ידי קדמא של תחום גרש 449
151. חצייה ראשית על ידי קדמא של תחום גרש שהפך למחבר 451
152. חציית תחום גרש על ידי שני שלישים משניים 451
153. סיכום 453

פריסת הטעמים בספרי אמ"ת 456

פרק כד | קיסר 457

154. סילוק 457
155. מחברי סילוק 457
א. מחבר אחד לפני סילוק 457
ב. שניים או שלושה מחברים לפני סילוק 458
ג. ארבעה מחברים לפני סילוק 461
ד. שני מחברים בתיבה אחת 462

Book.indb גכ 29/12/2015 13:02:09

פרק כה | המלכים והמפסיקים הנוספים 463

156. הקדמה 463

157. מחברי אתנח 464

א. מחבר אחד 464

ב. שניים או שלושה מחברים 465

ג. ארבעה או חמישה מחברים 467

158. חצייה על ידי אתנח אֶ 467

159. פזר כתמורה לאתנח 469

א. פזר הבא במקום אתנח הבא בראש הפסוק 469

ב. פזר הבא במקום אתנח שקדם לו עולה ויורד 469

160. מחברי רביע אֹ 470

161. חצייה על ידי רביע אֹ 471

162. מפסיקים נוספים 473

163. מחברי המפסיקים הנוספים 473

א. מחברי רביע מוגרש אֹאֹ 473

ב. מחברי שלשלת גדולה אֹ| 474

ג. תחום מהפך לגרמיה אֶ| 474

164. חצייה על ידי המפסיקים הנוספים 474

א. כללי סימון לרביע מוגרש אֹאֹ 474

1. רביע מוגרש מעל תיבה בודדת 474

2. רביע מוגרש מעל שתי תיבות מוקפות 475

3. רביע מוגרש מעל תיבה שהטעמתה בראשה 475

ב. חצייה על ידי רביע מוגרש 475

ג. מחבר במקום רביע מוגרש 476

ד. חצייה על ידי הצירוף 'רביע מוגרש' אֹאֹ ו- 'מהפך לגרמיה' אֶ| 477

ה. חצייה על ידי שלשלת גדולה אֹ| 479

165. מחברי עולה ויורד 482

166. חצייה על ידי עולה ויורד 482

א. הכללים לסימון עולה ויורד 482

1. תיבת החצייה אינה מוטעמת בהברתה הראשונה 483

Book.indb דכ 29/12/2015 13:02:09

2. תיבת החצייה טעמה בראשה והתיבה שלפניה מוטעמת במלעיל.... 483
3. תיבת החצייה טעמה בראשה, והתיבה שלפניה מוטעמת במלרע.... 483
4. תיבת החצייה טעמה בראשה, והיא מנוקדת בשווא נע הבא בראש התיבה או אחרי מקף.... 483
5. עולה ויורד בא בתיבות הראויות להקפה.... 484
ב. חצייה על ידי עולה ויורד.... 484
167. אזלא לגרמיה כתמורה לעולה ויורד.... 488

פרק כו | המשנים.... 491
168. הקדמה.... 491
169. מחברי המשנים.... 491
א. מחברי רביע גדול אֹ.... 491
ב. מחברי צינור אֹ.... 494
ג. מחברי דחי.... 496
ד. מחברי רביע קטן.... 497
170. סדר המשנים בתחום עולה ויורד.... 498
א. משנה אחד בתחום עולה ויורד.... 498
ב. שני משנים בתחום עולה ויורד.... 499
171. סדר המשנים בתחום אתנח.... 500
א. משנה אחד בתחום אתנח.... 500
ב. שני משנים בתחום אתנח.... 501
ג. שלושה משנים בתחום אתנח.... 502
ד. תחום אתנח ללא דחי, ובמקום דחי רביע גדול.... 503
172. סדר המשנים בתחום רביע.... 504
א. תחום רביע ללא משנים.... 504
ב. משנה אחד בתחום רביע.... 504
ג. שני משנים בתחום רביע.... 505
ד. שלושה משנים בתחום רביע.... 506
ה. רביע גדול כמשנה אחרון במקום דחי.... 506
ו. האמור ברביע אמור גם בתחליפו מחבר הסילוק.... 506
173. מהפך לגרמיה כתמורה לדחי.... 507

Book.indb הכ 29/12/2015 13:02:09

174. תחום המפסיקים הנוספים 508
א. תחום רביע מוגרש 508
ב. תחום המחבר הממלא את מקומו של רביע מוגרש 508
ג. תחום שלשלת גדולה 509
ד. תחום מהפך לגרמיה 509

פרק כז | השלישים 511

175. הקדמה 511
176. המחברים לשלישים 511
א. מחברי פזר 511
ב. מחברי לגרמיה 512
177. חציית תחום המשנה רביע גדול על ידי שליש אחד 515
178. חציית תחום המשנים צינור או רביע קטן על ידי שליש אחד 516
179. חציית תחום המשנה דחי על ידי שליש אחד 517
180. שני שלישים בתחום המשנה 518
181. מחבר במקום מפסיק משנה 519
182. שלושה שלישים בתחום המשנה 521
183. מהפך לגרמיה כתמורה לאזלא לגרמיה המשמש כשליש 521

פרק כח | שלישים משניים 525

184. שלישים משניים 525

חלק ג | פרקי המשך 527

פרק כט | פונטיקה 529

185. הקדמה 529
186. מסלול הקול ובסיס חיתוך, הגדרות 529
187. עיצור ותנועה: הגדרה 531
188. פונמה 531

Book.indb כו 29/12/2015 13:02:09

189. הברה 534
א. סוגי ההברות 534
ב. הטעמה מלעיל והטעמה מלרע 534
190. דיגוש האותיות בג"ד כפ"ת בראש מילה 535
א. סקירה 535
ב. דיגוש האותיות בג"ד כפ"ת במקרא 535
1. מבין שתי תיבות מחוברות על ידי טעם מחבר התיבה הראשונה מסתיימת בהברה פתוחה 535
2. מבין שתי תיבות מחוברות – על ידי טעם מחבר – התיבה הראשונה מסתיימת בהברה סגורה 536
3. מבין שתי תיבות מחוברות – על ידי טעם מחבר – התיבה הראשונה מסתיימת באות אלף מאותיות אהו"י 536
4. מבין שתי תיבות מחוברות – על ידי טעם מחבר – התיבה הראשונה מסתיימת באות ה"א מאותיות אהו"י 537
5. מבין שתי תיבות מחוברות – על ידי טעם מחבר – התיבה הראשונה מסתיימת באות וי"ו מאותיות אהו"י 537
6. מבין שתי תיבות מחוברות – על ידי טעם מחבר – התיבה הראשונה מסתיימת באות יו"ד מאותיות אהו"י 538
191. מסקנות נלוות 538
א. פרוצדורה אוטומטית לקביעת הטעמים המפסיקים 538
ב. הגיית שם הוי"ה 538
1. שם הוי"ה בניקוד אָאֹאָ 539
2. שם הוי"ה בניקוד אָאֹאָ 540
ג. הגייתן של תיבות המסתיימות באותיות הַ, חַ ו- עַ (מנוקדות פתח) 540
1. דוגמות לתיבות המסתיימות ב- הַ 540
2. דוגמות לתיבות המסתיימות ב- חַ 540
3. דוגמות לתיבות המסתיימות ב- עַ 541
ד. הימנעות מהוספת עיצורים בשעת קריאה בקול 541
192. תיבות הפותחות ברצף האותיות בְּב, כְּכ, בְּפ 542

פרק ל | כוח הפיסוק של מפסיק 545

193. הגדרת כוח הפיסוק של מפסיק 545

פרק לא | צורות הקשר וצורות הפסק ..... (פרק עתידי)

Book.indb 27 29/12/2015 13:02:09

דברי סיכום ותוכניות לעתיד 553

חלק ד | נספחים 555

נספח א | היחידות מספר בראשית (ממוין: פרק, פסוק) 557

נספח ב | היחידות מספר בראשית(עם סיווג) 569

נספח ג | היחידות מספר שמות (ממוין: פרק, פסוק) 581

נספח ד | היחידות מספר שמות (עם סיווג) 591

נספח ה | היחידות מספר ויקרא (ממוין: פרק, פסוק) 603

נספח ו | היחידות מספר ויקרא(עם סיווג) 611

נספח ז | היחידות מספר במדבר (ממוין: פרק, פסוק) 619

נספח ח | היחידות מספר במדבר(עם סיווג) 631

נספח ט | היחידות מספר דברים (ממוין: פרק, פסוק) 643

נספח י | היחידות מספר דברים(עם סיווג) 651

נספח יא | הצירופים - מספר בראשית (ממוין: פרק, פסוק) 659

הקדמה לנספחים יב, יד, טז, יח, כ 669

נספח יב | הצירופים - מספר בראשית (עם סיווג) 673

194. פסק 673

195. דרגא-מונח-רביע 674

196. מונח-מונח-זרקא 676

197. קדמא-מונח-זרקא 676

198. קדמא-מרכא-זרקא 677

Book.indb הכ 29/12/2015 13:02:09

199. מונח-מרכא-פשטא 677
200. מונח-מהפך-פשטא 677
201. קדמא-מרכא-פשטא 678
202. קדמא-מהפך-פשטא 679
203. מונח-מרכא-תביר 686
204. מונח-דרגא-תביר 686
205. קדמא-מרכא-תביר 686
206. קדמא-דרגא-תביר 688

נספח יג | הצירופים - מספר שמות (ממוין: פרק, פסוק) 693

נספח יד | הצירופים - מספר שמות (עם סיווג) 701

207. פסק 701
208. דרגא-מונח-רביע 701
209. מונח-מונח-זרקא 702
210. קדמא-מונח-זרקא 702
211. קדמא-מרכא-זרקא 703
212. מונח-מרכא-פשטא 703
213. מונח-מהפך-פשטא 703
214. קדמא-מרכא-פשטא 705
215. קדמא-מהפך-פשטא 705
216. מונח-מרכא-תביר 709
217. מונח-דרגא-תביר 709
218. קדמא-מרכא-תביר 710
219. קדמא-דרגא-תביר 711

נספח טו | הצירופים - מספר ויקרא (ממוין: פרק, פסוק) 715

נספח טז | הצירופים - מספר ויקרא (עם סיווג) 723

Book.indb טכ 29/12/2015 13:02:09

220. פסק 723
221. דרגא-מונח-רביע 723
222. מונח-מונח-זרקא 723
223. קדמא-מונח-זרקא 724
224. קדמא-מרכא-זרקא 724
225. מונח-מרכא-פשטא 724
226. מונח-מהפך-פשטא 725
227. קדמא-מרכא-פשטא 725
228. קדמא-מהפך-פשטא 726
229. מונח-מרכא-תביר 729
230. מונח-דרגא-תביר 730
231. קדמא-מרכא-תביר 730
232. קדמא-דרגא-תביר 731

נספח יז | הצירופים - מספר במדבר (ממוין: פרק, פסוק) 735

נספח יח | הצירופים - מספר במדבר (עם סיווג) 745

233. פסק 745
234. דרגא-מונח-רביע 745
235. מונח-מונח-זרקא 746
236. קדמא-מונח-זרקא 746
237. קדמא-מרכא-זרקא 747
238. מונח-מרכא-פשטא 748
239. מונח-מהפך-פשטא 748
240. קדמא-מרכא-פשטא 749
241. קדמא-מהפך-פשטא 749
242. מונח-מרכא-תביר 753

Book.indb ל 29/12/2015 13:02:09

243. מונח-דרגא-תביר 754
244. קדמא-מרכא-תביר 754
245. קדמא-דרגא-תביר 756

נספח יט | הצירופים - מספר דברים (ממוין: פרק, פסוק) 759

נספח כ | הצירופים - מספר דברים (עם סיווג) 769

246. פסק 769
247. דרגא-מונח-רביע 769
248. מונח-מונח-זרקא 771
249. קדמא-מונח-זרקא 771
250. קדמא-מרכא-זרקא 772
251. מונח-מרכא-פשטא 772
252. מונח-מהפך-פשטא 772
253. קדמא-מרכא-פשטא 774
254. קדמא-מהפך-פשטא 775
255. מונח-מרכא-תביר 779
256. מונח-דרגא-תביר 779
257. קדמא-מרכא-תביר 779
258. קדמא-דרגא-תביר 780

נספח כא | הצירופים עם פזר 785

נספח כב | הצירופים עם תלישא גדולה 793

נספח כג | הצירופים עם תלישא קטנה כחוצה 807

נספח כד | הצירופים עם קדמא אֹ כחוצה 821

נספח כה | מילות יחס ומילות קישור 829

Book.indb אל 29/12/2015 13:02:09

נספח כו | תוכנת הכתר 831

נספח כז | ביבליוגרפיה 835

נספח כח | שמות ספרי המקרא וקיצוריהם (על פי הסדר המקובל) 841

מפתחות 843

מפתח פסוקים 845

מפתח כללי 893